

РЕШЕНИЕ

№ 717

гр. Бургас, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, VI ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осми юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Албена Янч. Зъбова Кочовска

Членове: Таня Д. Евтимова
Радостина П. Иванова

при участието на секретаря Жанета Д. Граматикова
като разгледа докладваното от Радостина П. Иванова Въззивно гражданско дело № 20232100500796 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по постъпила въззивна жалба от Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи на Република България – гр. Бургас, код по БУЛСТАТ 129009742, с адрес ул. „Христо Ботев“ № 46, подадена чрез пълномощника ѝ юрисконсулт Ана Димчева, против **решение № 501 от 08.03.2023 г. по гр. д. № 8255/2022 г. на Районен съд – Бургас**, с което въззивната дирекция е **осъдена** да заплати на С. Т. М., ЕГН: ***** сумата от **308.27 лв.**, представляваща неплатено допълнително възнаграждение за извънреден труд от 35.46 часа, получен след преизчисляване с коефициент 1, 143 на нощен труд от 248 часа, положен в периода 01.10.2019г. - 10.07.2020г. по служебно правоотношение между страните, **ведно** със законната лихва върху главницата, начиная от предявяването на иска на 21.12.2022г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от **81.26 лв.**, представляваща общ размер на лихви за забава за периода от 01.02.2020г. до 20.10.2022г., както и разноските по делото в размер на **400 лв.** С решението ОД на МВР – Бургас е осъдена да заплати по сметка на БРС държавна такса от 100 лв. и 140лв. за експертиза.

Въззивникът изразява недоволство от първоинстанционното решение, като счита същото за неправилно, по съображения, че е необосновано и е постановено в противоречие с материалния закон, за което излага подробни съображения. Моли въззивния съд да отмени атакуваното решение и вместо него да постанови ново, с което предявеният иск да бъде

отхвърлен като неоснователен. Претендират се направените по делото разноски. В случай, че съдът потвърди обжалваното решение е направено възражение за прекомерност на заплатеното от въззиваемия адвокатско възнаграждение.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК въззиваемия-ищец не е депозирал писмен отговор по въззивната жалба.

В съдебно заседание, страните не изпращат представители. Въззиваемата страна депозира писмено становище.

Районният съд е бил сезиран с предявени от ищеца искове с правно основание чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР и чл.86 от ЗЗД за осъждане на ответника да му заплати /след направено и прието изменение на размер на исковете на основание чл. 214, ал. 1 от ГПК/ сумата от **308.27 лв.**, представляваща неплатено допълнително възнаграждение за извънреден труд от 35.46часа, получен след преизчисляване с коефициент 1, 143 на нощен труд от 248 часа, положен в периода 01.10.2019г. - 10.07.2020г. по служебно правоотношение между страните, **ведно** със законната лихва върху главницата, начиная от предявяването на иска на 21.12.2022г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от **81.26 лв.**, представляваща общ размер на лихви за забава за периода от 01.02.2020г. до 20.10.2022г.

Ответната страна е депозирала отговор на исковата молба, в който се оспорва предявените искове по основание и размер. Не се оспорва обстоятелството, че ищецът е държавен служител по служебно правоотношение.

По делото страните са ангажирали доказателства в подкрепа на доводите си.

С първоинстанционното решение, съдът е уважил изцяло исковете и е присъдил в полза на ищеца направените по делото разноски. В тежест на ответника са възложени дължимите по делото държавни такси и възнаграждението на вещото лице за извършената по делото експертиза, от чието заплащане ищецът е освободен.

Бургаският окръжен съд, при служебната проверка валидността и допустимостта на обжалваното решение, на основание чл.269 от ГПК намира, че същото е валидно и допустимо. Като взе пред вид събраните по делото доказателства, становищата на страните и като съобрази закона намира жалбата за основателна, по следните съображения:

По делото страните не спорят, а от данните се установява, че за исковия период между страните е действало служебно правоотношение, поради което съобразно чл.142 ал.1, т.1 от ЗМВР ищецът има статут на държавен служител. Предвид това приложимият закон, уреждащ този вид обществени отношения е ЗМВР, който е специален по отношение на ЗДСл. – по аргумент на чл. 142, ал. 2 ЗМВР. Не се спори също, че с оглед характера на заеманата от ищеца длъжност през процесния период същият е полагал труд и през нощта /за времето от 22. 00 часа до 06. 00 часа/, съгласно утвърдени графици, а отработеното работно време се е изчислявало сумарно.

Спорен по делото въпросът за начина на изчисляването на положените часове труд, респективно дължи ли се превръщане на часовете, положен нощен труд в дневен и следва

ли да се заплаща извънреден труд за така преобразуваните часове труд.

Въззивникът счита, че по отношение на служителите на МВР следва да се прилагат наредбите, издадени от министъра на вътрешните работи, които уреждат реда за организация и разпределяне на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурствата, времето за отдых и почивки, а не Наредба за структурата и организацията на работната заплата, тъй като се касае за специална уредба.

Съобразно константната към момента на произнасянето на първоинстанционното решение съдебна практика, районният съд е приел, че в специалните наредби липсва изрична норма за начина на преобразуване на часовете положен нощен труд в дневен, поради което празнотата следва да се преодолее като субсидиарно се приложи чл.9, ал.2 от общата Наредба за структурата и организацията на работната заплата, при определения по тази наредба коефициент за преизчисляване на нощния труд в дневен - 1,143, получен като частно при деление на нормалната продължителности от 8 часа на денонощие за втория /чл. 187, ал. 1 ЗМВР/ и 7 часа за първия.

След постановяване на първоинстанционното решение, с Тълкувателно решение № 1/15.03.2023 год. по ТД №1/2020 год. по описа на ОСГК на ВКС е дадено задължително за съдилищата тълкуване по въпроса „При отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи приложими ли са разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба/ или следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове ?“

В ТР е прието, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на МВР не са приложими разпоредбите на КТ и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове. В мотивите към тълкувателното решение е коментирано, че по спорния въпрос в ЗМВР не е налице празнота, която да може да бъде запълнена при прилагане по аналогия на КТ и чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, тъй като липсата на правило като това по чл.9, ал.2 в наредбите издадени по прилагане на ЗМВР в частта относно полагането, отчитането и заплащането на нощен труд е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Посочено е, че прилагането по аналогия не следва да се допуска, тъй като случаите по ЗМВР и КТ не са сходни и прилагането на НСОПЗ към въпросните служебни правоотношения б не би обезпечило постигането на законова цел. Разяснено е, че при разработването и приемането на ЗМВР, законодателя е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми - допълнително

възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по-голяма основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл. 234, ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. Посочено е, че горното разрешение съответствува и на правото на ЕС.

По образуваното дело от Съда на Европейския съюз № С-262/20 по направено запитване от български съд, е налице произнасяне по относими към настоящото тълкувателно дело въпроси. Решението по това дело /т. 49, 51 и 55 се приема, че Директива 2003/88/ЕО не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня. Посочва се, че следва да се следи за това, за полагащите труд през нощта да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на този вид труд. Член 8 и чл. 12, б. “а” от Директивата следва да се тълкуват в смисъл, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицайте и пожарникарите, е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. Като извод съдът е приел, че чл. 20 и чл. 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицайте и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е 7 съразмерно на тази цел /т. 80/.

Действително, процесният период посочен от ищеца в исковата молба 01.10.2019г. - 10.07.2020г., в по-голямата си част е преди изменението на разпоредбата на чл.187, ал.1 от ЗМВР в редакцията Обн. в ДВ бр.60, от 07.07.2020 год., в сила от 10.07.2020 год., но доколкото в приетото тълкувателно решение не е направено изрично разграничение и отразяване, че даденото задължително тълкуване касае само приложението на чл.187 от ЗМВР след неговото изменение с ДВ бр.60/07.07.2020 год., неоснователно е възражението на въззиваемия, че тълкувателното решение не може да се приложи за нормата на чл.187, ал.1 от ЗМВР преди нейното изменение. При анализа на чл.187, ал.1 от ЗМВР, В мотивите на тълкувателното решение изрично е направено тълкуване на израза „8 часа дневно“ /редакцията на чл.187, ал.1 от ЗМВР, преди изменението е: „нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица“/, като е посочено, че работното време е 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата светла част и през нощта – в неговата тъмна част - 22 часа до 06 часа / чл.187, ал.3 от ЗМВР, в редакцията преди изменението от 2020 год./.

С оглед горното следва да се приеме, че като е приложил по аналогия чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата и след преизчисляване на положения нощен труд, установен от експертното заключение с коефициента по тази наредба, като е направил извод, че е налице незаплатен нощен труд за ищеца, първоинстанционния съд е постановил неправилно решение – в противоречие с материалния закон и задължителните указания в горепосоченото ТР.Съображенията за това са, че липсват предпоставки за преизчисляване на положения от ищеца нощен труд и превръщането му в дневен с коефициент 1,143, тъй като прилагането на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата по аналогия е недопустимо. Затова искът за присъждане на търсената главница се явява неоснователен, като отхвърлянето му води до неоснователност и на предявените с него акцесорни претенции за лихви.

С оглед горното първоинстанционното решение следва да бъде отменено изцяло, в т.ч. и по отношение на присъдените в полза на ищеца разноски и на възложените в тежест на ответника на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК суми, които с оглед отхвърляне на исковите следва да останат в тежест на бюджета на съда, като вместо отмененото решение следва да бъде постановено ново, с което исковите да бъдат отхвърлени.

С оглед изхода на спора, разрешен от настоящата съдебна инстанция, основателно се явява искането на въззивника-ответника за присъждане на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК вр. с чл.25, ал.1 от НЗПП на направените в двете инстанции разноски и юриконсултско възнаграждение, както следва: за платена за въззивното производство държавна такса в размер на 50 лв. и за юриконсултско възнаграждение за всяка от двете съдебни инстанции в размер на по 100 лв. или на общо 200 лв. за двете съдебни инстанции.

Мотивиран от горното, Бургаският окръжен съд,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение № 501 от 08.03.2023 г. по гр. д. № 8255/2022 г. на Районен съд – Бургас, **КАТО ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ исковите на С. Т. М., ЕГН: ***** за осъждане на Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи на Република България – гр. Бургас, код по БУЛСТАТ 129009742, с адрес ул. „Христо Ботев“ № 46 да му заплати сумата от **308.27 лв.**, представляваща неплатено допълнително възнаграждение за извънреден труд от 35.46 часа, получен след преизчисляване с коефициент 1, 143 на нощен труд от 248 часа, положен в периода 01.10.2019г. - 10.07.2020г. по служебно правоотношение между страните, както и сумата от **81.26 лв.**, представляваща общ размер на лихви за забава за периода от 01.02.2020г. до 20.10.2022г., ведно със законната лихва върху главницата, начинаей от предявяването на иска на 21.12.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА С. Т. М., ЕГН: *****, с адрес: гр. Б., ул. „Г.“ № **, ет. *, ап. * **ДА ЗАПЛАТИ** на Министерство на вътрешните работи на Република България – гр. Бургас, код

по БУЛСТАТ 129009742, с адрес ул. „Христо Ботев“ № 46 на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК вр. с чл.25, ал.1 от НЗПП направените разноси по делото разноси в размер на **50 лв.** за внесена държавна такса за въззивно обжалване, както и сумата от общо **200 лв.** - юрисконсултско възнаграждение от по 100 лв. пред всяка от двете съдебни инстанции.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____